

KRASOMOWSTWO (6) *sb n*

-fo- (5), -fzo- (1).

a jasne; wszystkie o prawdopodobnie jasne (tak w krasomowa itp. oraz w -o; tak też Cn).

sg A krasomowstwo (2). ◊ I krasomowstw(e)m (1). ◊ L krasomowstwie (1). ◊ pl N krasomowstwa (1). ◊ L krasomowstwach (1).

Sł stp brak, Cn: krasomostwo, Linde XVII – XIX w.

1. Piękne, ozdobne mówienie, przemawianie; mówienie przypochlebne, obłudne, wykrętne (4) : Ná to twoje łubtylne kráfomowftwo/ nie z łłowá Bożego/ ále z rozumu ludzkiego vprzędzione: á terminámi Antychrístowych mátheologow [errata zmienia: Máteologow] przyháwtowane [...] odpowiem CzechRozm 58v.

W połączeniach szeregowych (2): ábychmy zwątpiwftzy o tych náłzych kráfomowftwách/ dowcipách/ náukách/ y dzielnoftciách dftšieyftzych/ rádfzy ná oney ftárey proftocie Stárfzych náłzych przeftawáli. WujJud A5v, A3v.

Szereg: »krasomowstwo i oracyje« (1): W ten fię czás obłudnego człowieká nawięcey ftrzeż/ kiedy nálmáczniey y napowabniey mowi: kiedy ięzykiem pochlebia [...] kiedy fię kráfomowftwem y oráciámi báwi. KlonWor ded **2v.

2. Umiejętność, sztuka pięknego przemawiania; retoryka; ars oratoria a. rhetorica a. rhetoris, eloquentia (forensis, popularis), oratoris facultas, oratoria, professio a. ratio (bene) dicendi, rhetorica, sciencia orandi, copiose loquens sapientia Cn (2) :

Wyrażenie: »w krasomowstwie professor« = nauczyciel retoryki (1): Będąc w kráfomowftwie bárzo łławnym profefftorem: [św. Jan Chryzostom] w Athenách miał wielce łławie fwey zawifnego/ zacnego drugiego/ tegołz rzemiełłá miłtrzá SkarŻyw 86.

Szereg: »wymowa albo krasomowstwo« (1): Ku tym [historii i filozofii] (iełli fię niemyle) trzećią część przydaiem/ to iełt Wymowę/ albo krałzomowftwo/ Ktore iełt ciuilis scientiae nieiaka część. KwiatKsiąż H3v.

Synonimy: 1. elokwencyja, wdzięcznomowność, wymowa, wymowność; 2. elokwencyja, retoryka, wymowa, wymowność.

Cf [KRASOMOWA], KRASOMOWIENIE, KRASOMOWNOŚĆ